

Rapport bevraging leerlingenvervoer oktober 2021

Inhoud

1	Inleiding.....	1
2	Oorzaak	1
3	Oplossing.....	1
4	Data en gegevens.....	2
4.1	Bevraging scholen	2
4.1.1	Algemeen.....	2
4.1.2	Antwoorden van de scholen	2

1 Inleiding

Het busvervoer voor onze meest kwetsbare leerlingen is al langer een pijnpunt. [Katholiek Onderwijs Vlaanderen en VCOV voerden een bevraging uit en suggereerden oplossingen](#). De actie kon op heel wat persaandacht rekenen.

[De Morgen](#) en [VRT NWS](#) publiceerden een uitgebreid artikel, onze directeur-generaal Lieven Boeve was te gast in [De Ochtend](#) en ook [VTM Nieuws](#) maakte een reportage.

2 Oorzaak

- 70 miljoen euro aan leerlingenvervoer: ongewijzigd ondanks [toename leerlingen](#) in buitengewoon onderwijs en de stijgende exploitatiekost van de vervoersmaatschappijen
- 1,8 miljoen euro begin september: enkel grootste noden kunnen ledigen (leerlingen die wegens plaatsgebrek op de bus werden geweigerd en hier en daar een extra busrit)
- Al meer dan een kwarteeuw vragen scholen vruchteloos om aanpak van probleem. Al even lang wordt hete aardappel doorgeschoven tussen Onderwijs en Mobiliteit

3 Oplossing

- Structurele oplossing nodig, mensonwaardig leerlingenvervoer niet langer aanvaarden
- Pilotprojecten + oplossingen in de marge = geen structurele verbetering. 1,8 mio = doekje voor bloeden
- We verwachten dat de regering voldoende budget uittrekt en rekening houdt met de zorgnoden van leerlingen

- Gaag overleg tussen school en planning van De Lijn met marges voor pedagogische noden
- Desnoods krijgen scholen zelf de middelen en de verantwoordelijkheid om vanuit hun eigen leerlingenpubliek in overleg met elkaar busvervoer te coördineren
- Ook: beter statuut busbegeleiders nodig
 - CAO XII: men zou werkgroep oprichten (opleiding, verloning, arbeidsvoorwaarden, arbeidsduur, ...)
 - Onaantrekkelijke uurroosters (ochtend vroeg, avond laat), niet-pedagogisch geschoold zorgen voor 10-tallen kinderen met zorgbehoeften, busmanagement
 - 80% ouders 'zeer tevreden'

4 Data en gegevens

4.1 Bevraging scholen

4.1.1 Algemeen

Aantal respondenten:	99
In naam van aantal scholen:	158
Totaal aantal scholen bevroegd:	204
Responsgraad:	77,4%

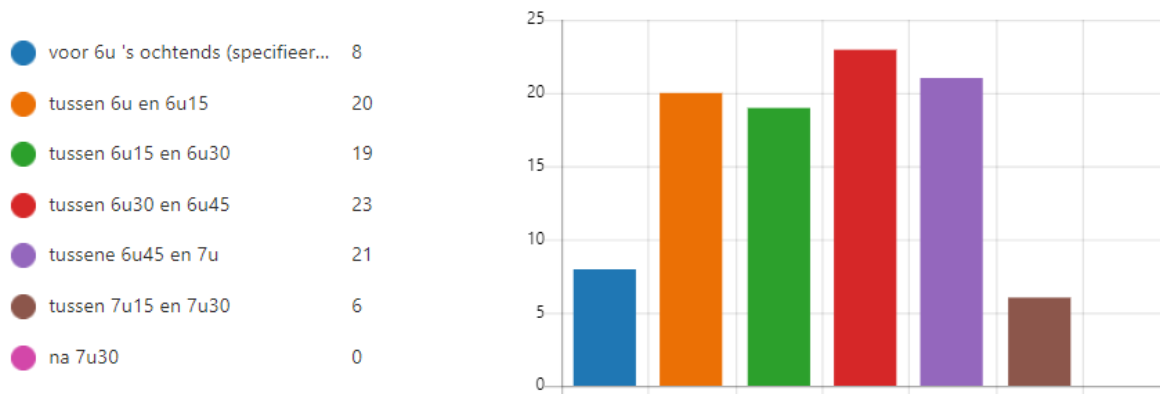
Aantal leerlingen betrokken in deze bevraging: 18 348

4.1.2 Antwoorden van de scholen

4.1.2.1 Leerlingen die het eerst op de bus stappen

Het vroegste opstap-uur voor de leerling die als eerste wordt opgepikt (ochtendrit)

[Meer details](#)

48,45% van de scholen geven aan dat de eerste leerling voor 6u30 op de bus zit

93,81% van de scholen geven aan dat de eerste leerling voor 7u op de bus zit

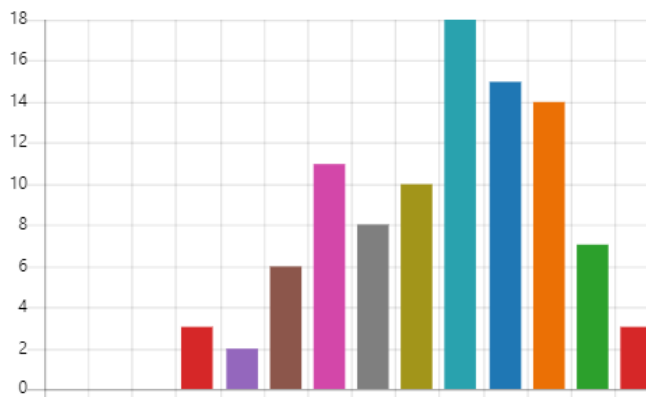
Binnen deze bevraging wordt aangegeven dat de eerste leerling om 5u35 op de bus stapt.

4.1.2.2 Leerlingen die het laatst worden afgezet

!. Het laatste afstap-uur voor de leerling die als laatste wordt afgezet thuis (avondrit)

[Meer details](#)

77,32% van de scholen geven aan dat de laatste leerling pas na 17u30 thuis afstapt

24,74% van de scholen geven aan dat de laatste leerling pas na 18u30 thuis afstapt

4.1.2.3 Reistijd van de leerlingen volgens de scholen

% van de leerlingen die langer dan ... minuten per dag op de bus zitten = aantal leerlingen ongeveer

44% langer dan 120 minuten = 8000 leerlingen

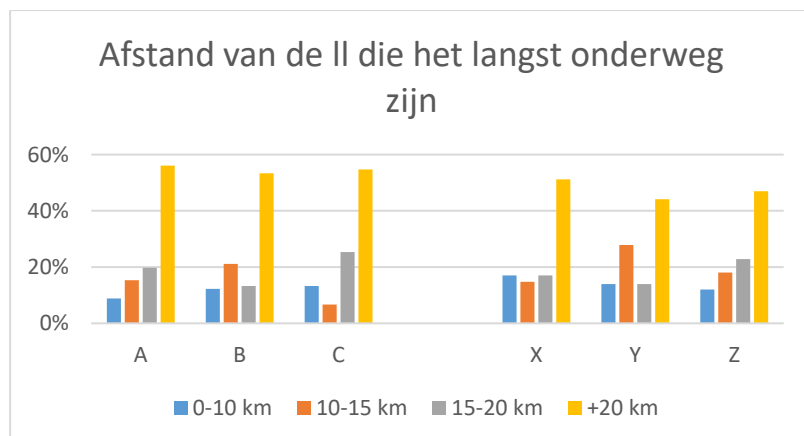
22% langer dan 180 minuten = 4000 leerlingen

9% langer dan 240 minuten = 1600 leerlingen

6% langer dan 300 minuten = 1000 leerlingen

4.1.2.4 Afstand in verhouding tot de reistijd

Leerlingen die het langste op de bus zitten (ABC in de ochtend en XYZ in de avond):

4.1.2.5 Aanvullende aandachtspunten

Massale reacties van coördinatoren en directies hebben we gebundeld in enkele aandachtspunten (niet limitatief):

- Belang van deftige [infrastructuur](#) van de bus (ontbreken van airco, busliften, driepunts- en zevenpunts gordels, kinderstoeltjes, ...)
 - “liften van de bus die stuk zijn, leerlingen die tot 2 dagen na elkaar niet naar school kunnen gaan omdat de lift niet gemaakt is/wordt”.
 - “een lift die wel werkt, maar waar de oprijplaat niet volledig van kan plat liggen, zodat een rolstoel er eigenlijk niet veilig op en af kan rijden”
 - “bussen die echt verouderd zijn, waar geen airco is”
 - ...
- Belang van voldoende en voldoende geschoold [personeel](#)
 - Belang van [competenties](#) buschauffeurs (vooral niet beheersen van taal is vaak problematisch) en busbegeleiding (statuut, opleiding, pedagogische bekwaamheid).
 - Belang van aandacht voor [evacuatiemogelijkheden](#) bij minder mobiele leerlingen. (1 begeleider en 1 chauffeur kunnen nooit een bus evacueren in probleemsituatie)
 - “Een groot deel van onze leerlingen moet vast gezet worden, met extra veiligheidsgordels, voor deze doelgroep zou het veiliger zijn om met twee busbegeleiders te zijn, bij evacuatie zijn er heel veel handen nodig!”
 - Hulp bij in- en uitstappen en bij wissel van bus
 - “Onze school heeft gezien het feit dat we geen wisselparking hebben ook geen recht op tussenkomst voor een parkingwachter. Nochtans zou extra hulp 's morgen en 's avonds zeer nuttig zijn om alle leerlingen, rolstoelen, kleuters, ... vlot op en af de bus te helpen en de overgang voor onze leerlingen minder ingrijpend te maken.”
- Planning:
 - Theoretische planning in verhouding tot [economisch belang](#) van de busmaatschappijen
 - “De busmaatschappij zet de schoolbussen ook in tijdens de schooluren waardoor bussen op het einde van de dag regelmatig te laat klaar staan voor de school. Later vertrek... later thuis... rompslomp aan telefoontjes naar ouders.”
 - Theoretische planning houdt geen rekening met [mobiliteit en zorgnoden](#) van leerlingen
 - “Vaak is het busvervoer voor deze leerlingen niet afgestemd op hun zorgvraag. Er wordt altijd gesproken over capaciteit en duur van de rit, maar nooit over zorgzwaarte. Op school zitten de kinderen in aparte clusters naargelang hun zorgvraag (Basaal, Auti, GES, Functioneel), vaak met de mogelijkheid binnen eenzelfde klas om waar nodig een eigen ruimte te voorzien. Op de bus worden al deze leerlingen samen gezet en vaak op overvolle bussen met ook nog alle niveaus samen (kleuter, lager, secundair). Op school kunnen meerdere leerkrachten, paramedici dit opvangen, op de

bus is er slechts 1 begeleider die de zorg voor steeds meer en meer kinderen (al naargelang de capaciteit van de bus) moet dragen”.

- “Als ik zeg een bus met 15 kinderen in totaal die minder dan 100 minuten moeten doen over een enkele rit, dan klinkt dit volledig haalbaar. Als ik daarbij zeg dat het gaat over 2 kinderen met zware epilepsie, 5 kinderen met autisme, 3 kleuters die niet zelf kunnen stappen, 3 basale kinderen in een rolstoel, enz. dan klinkt dat misschien al minder haalbaar. Voor een basale leerling in een rolstoel is een ritduur van "maar" 100 minuten vaak al zeer zwaar.”

4.2 Bevraging VCOV

4.2.1 Algemeen

Aantal respondenten: 1360

Leeftijd van de kinderen:

Leeftijdsgroep	Aantal
● Jonger dan 6 jaar	60
● tussen 6 en 12 jaar	562
● tussen 12 en 15 jaar	341
● ouder dan 15 jaar	393

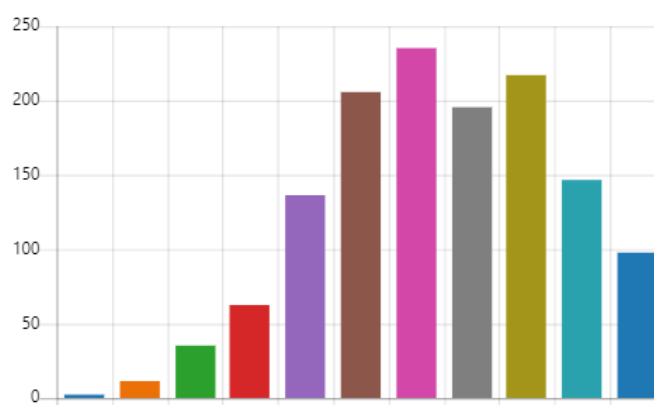

4.2.2 Ochtendrit

Hoe laat word je zoon/dochter 's ochtends opgehaald?

[Meer details](#)

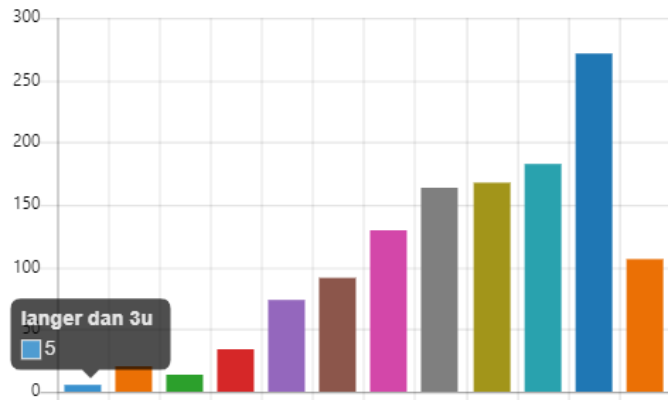
● voor 6u (zie ook volgende vra...	2
● tussen 6u en 6u15	11
● tussen 6u15 en 6u30	35
● tussen 6u30 en 6u45	62
● tussen 6u45 en 7u	136
● tussen 7u en 7u15	206
● tussen 7u15 en 7u30	235
● tussen 7u30 en 7u45	195
● tussen 7u45 en 8u	217
● na 8u	147
● mijn zoon/dochter wordt niet ...	98

Mijn zoon/dochter zit daarmee 's ochtends op de schoolbus

[Meer details](#)

 langer dan 3u	5
 tussen 2u45 en 3u	20
 tussen 2u30 en 2u45	14
 tussen 2u15 en 2u30	34
 tussen 2u en 2u15	74
 tussen 1u45 en 2u	92
 tussen 1u30 en 1u45	130
 tussen 1u15 en 1u30	164
 tussen 1u en 1u15	168
 tussen 45 minuten en 1u	183
 minder dan 45 minuten	271
 ik weet het niet	107

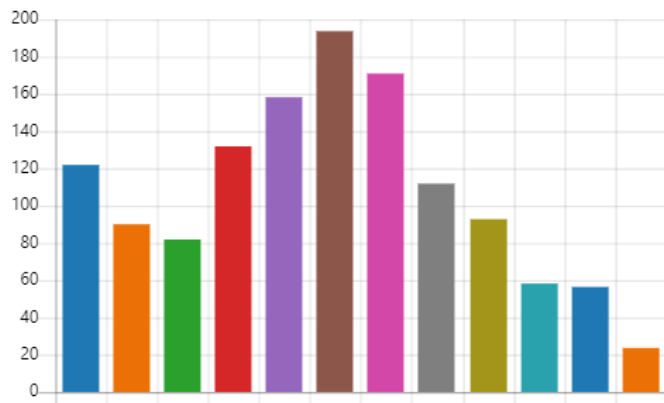

4.2.3 Avondrit

Hoe laat komt je zoon/dochter 's avonds thuis?

[Meer details](#)

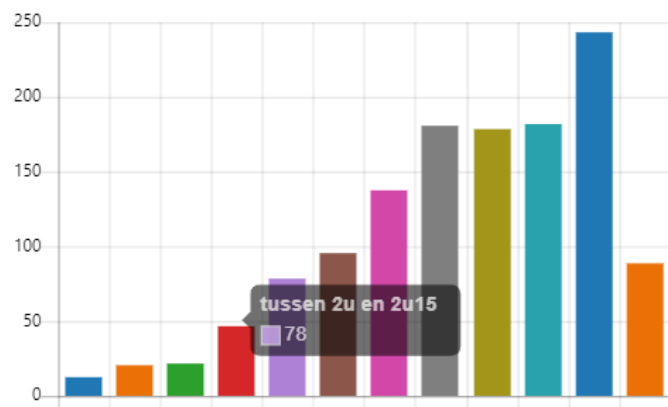
 tussen 15u30 en 16u	122
 tussen 16u en 16u15	90
 tussen 16u15 en 16u30	82
 tussen 16u30 en 16u45	132
 tussen 16u45 en 17u	158
 tussen 17u en 17u15	194
 tussen 17u15 en 17u30	171
 tussen 17u30 en 17u45	112
 tussen 17u45 en 18u	93
 tussen 18u en 18u15	58
 tussen 18u15 en 18u30	56
 na 18u30	24

l. Hoe lang zit je zoon/dochter 's avonds op de schoolbus?

[Meer details](#)

● langer dan 3u	13
● tussen 2u45 en 3u	20
● tussen 2u30 en 2u45	22
● tussen 2u15 en 2u30	47
● tussen 2u en 2u15	78
● tussen 1u45 en 2u	95
● tussen 1u30 en 1u45	138
● tussen 1u15 en 1u30	181
● tussen 1u en 1u15	178
● tussen 45 minuten en 1u	182
● minder dan 45 minuten	243
● ik weet het niet	89

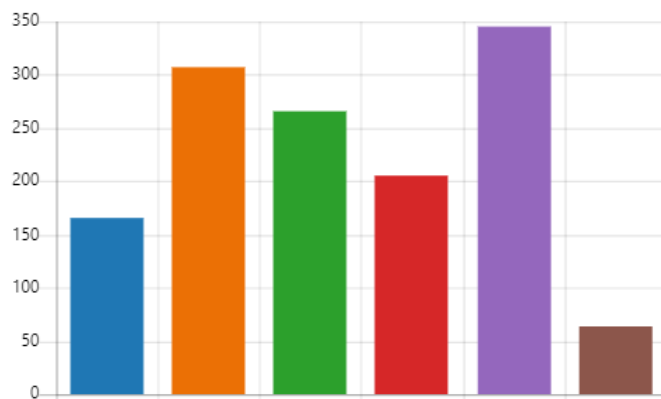

4.2.4 Afstand tot thuis

De afstand (ongeveer) tussen de opstapplaats en de school is

[Meer details](#)

● minder dan 5 kilometer	166
● tussen 5 en 10 kilometer	307
● tussen 10 en 15 kilometer	265
● tussen 15 en 20 kilometer	205
● meer dan 20 kilometer	346
● ik weet het niet	63

4.2.5 Afstand in relatie tot reistijd

